

ninger samt sandsynligheden for, at handlingerne af retlig karakter vil føre til barnets tilbagegivelse.

Hvis den pågældende forælders samlede udgifter i forbindelse med handlingerne af retlig karakter kommer til at overstige det fastsatte maksimale beløb, vil der kunne ansøges om forhøjelse af beløbsgrænsen. Det vil herefter skulle vurderes, om det er rimeligt begrundet at forhøje beløbsgrænsen.

Selv om der er fastsat en beløbsgrænse efter det foreslåede § 20 b, stk. 2, og klagers økonomiske krav er mindre end det fastsatte maksimale beløb, vil det kun være rimelige og nødvendige udgifter, jf. det foreslåede stk. 1, der vil kunne dækkes af retshjælpen.

Efter det foreslåede stk. 3 omfatter retshjælpen kun omkostninger, som det ikke er muligt at få godtgjort efter regler om fri proces eller lignende i det land, som barnet er bortført til, og som ikke dækkes af ansøgers retshjælpsforsikring.

Som omtalt under pkt. 3.1.1.2 i de almindelige bemærkninger har den efterladte forælder i sager, der er omfattet af Haagerkonventionen, mulighed for at søge retshjælp i det land, hvortil barnet er bortført, på lige fod med statsborgere i det pågældende land. I sager, hvor der er sket bortførelse til et land, som Haagerkonventionen finder anvendelse i forhold til, vil der derfor blive givet tilsagn om retshjælp med forbehold om, at udgifter til handlinger af retlig karakter først vil blive godtgjort, når det dokumenteres, at mulighederne for at opnå fri proces efter det pågældende lands lovgivning er udtømt. Civilretsdirektoratet vil som centralmyndighed i henhold til konventionen kunne vejlede herom. Det bemærkes, at hvis der er sikker viden om, at der ikke vil kunne ydes retshjælp i det pågældende land, vil retshjælpen efter den foreslåede ordning blive givet uden forbehold.

Der vil også i sager, der ikke er omfattet af Haagerkonventionen, kunne være mulighed for at opnå fri proces i det pågældende land. Kravet om dokumentation for, at mulighederne for at opnå fri proces efter det pågældende lands lovgivning er udtømt, gælder også i disse sager og vil f.eks. kunne opfyldes ved fremlæggelse af afslag fra de myndigheder i det pågældende land, der administrerer fri proces-ordningen. Dokumentation af, at der overhovedet ikke er nogen for ansøgeren relevant fri proces-ordning i landet, vil f.eks. kunne ske ved erklæring fra en advokat i det pågældende land.

Med bestemmelsen i stk. 4 foreslås, at staten indtræder i retshjælpsmodtagerens krav på erstatning fra bortføreren eller andre, for udgifter som er dækket af retshjælpen. Det medfører, at den forælder, som modtager retshjælp, ikke vil kunne opnå en dobbelt dæk-

ning af udgifterne. Bestemmelsen vil f.eks. kunne anvendes i situationer, hvor den judicielle eller administrative myndighed, der træffer afgørelse om tilbagegivelse af et barn, efter Haagerkonventionens artikel 26 pålægger den person, som har bortført barnet, at betale nødvendige udgifter, der er afholdt af den anmodende forælder.

Ad § 20 c

Efter § 20 c kan et tilsagn om retshjælp tilbagekaldes, når forudsætningerne for retshjælpen viser sig ikke at være til stede eller at være bortfaldet. Dette svarer til, hvad der gælder for fri proces, jf. retsplejelovens § 332, stk. 6. Bestemmelsen vil kunne anvendes, hvor der i forbindelse med ansøgningen om retshjælp er givet urigtige eller mangelfulde oplysninger, der har haft betydning for afgørelsen. Tilbagekaldelse vil imidlertid også kunne ske, hvis muligheden for at få barnet tilbagegivet efterfølgende ændrer sig, f.eks. hvis bortføreren bliver tillagt forældremyndigheden, eller hvis tilbagegivelse af barnet nægtes efter en af undtagelsesbestemmelserne i Haagerkonventionen. Hvis tilbagekaldelsen skyldes efterfølgende omstændigheder, vil tilbagekaldelsen som udgangspunkt ikke have virkning for udgifter, som den pågældende forælder allerede havde afholdt eller forpligtet sig til på tidspunktet for tilbagekaldelsen under forudsætning af, at de pågældende udgifter i øvrigt opfylder betingelserne for at kunne dækkes af retshjælpsordningen.

Ad § 20 d

Med stk. 1 foreslås, at justitsministeren efter ansøgning udpeger et antal advokater, der kan påtage sig at yde retshjælp i sager om børnebortførelse, og som af Justitsministeriet kan anbefales til forældre til bortførte børn.

Ordningen vil blive administreret således, at Justitsministeriet i pressen, fagtidsskrifter eller på anden måde opfordrer interesserede advokater til at søge om optagelse på en liste over advokater, som modtager af retshjælp i sager om børnebortførelse vil få forelagt med henblik på valg af advokat. Der vil med henblik på udpegningen af advokater blive fastsat relevante kriterier, der så vidt muligt vil sikre udvælgelsen af de bedst egnede advokater til at føre denne type sager. Der vil alene kunne udvælges advokater, som praktiserer i Danmark.

Antallet af udpegede advokater vil blive fastsat efter et skøn og ud fra erfaringerne med ordningen. Antallet bør være så stort, at der i børnebortførelsessagerne altid er mulighed for at antage en advokat fra listen.